

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Toma Nadejda,

Judecători - Țurcan Anatolie, Timofti Vladimir, Cobzac Elena, Guzun Ion,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg și de către inculpatul Raiu Valeriu cu avocatul acestuia, Zamfir Pavel, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2020, în cauza penală în privința lui

Munteanu Liviu xxxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în xxxx;

Raiu Valeriu xxxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.07.2018 – 20.06.2019;

Instanța de apel: 17.07.2019 – 17.06.2020;

Instanța de recurs: 25.09.2020 – 18.05.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 20 iunie 2019, *Munteanu Liviu xxxxx* a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, cu aplicarea art.70 alin.(3¹) Cod penal, la 4 ani și 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

Raiu Valeriu xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, cu aplicarea art.70 alin.(3¹) Cod penal, la 4 ani 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea raportului de constatare în sumă de 128 lei, au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a se pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Munteanu Liviu xxxxx, aproximativ la ora 04:00, având scopul de cupiditate, intenționat, aflându-se pe str. xxxxxx, în fața discotecii „Manhatan” din mun. Hâncești, i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului lui Bondar Victor Vitalie, potrivit raportului de constatare medico-legală nr.756 din 26.12.2017, lui Bondar Victor i-au fost cauzate leziuni sub formă de sector excoriat a regiunii lombare pe dreapta, care nu generează o dereglare a sănătății mai mult de 6 zile, calificate ca vătămări corporale neînsemnate.

Tot Munteanu Liviu xxxxx, împreună și de comun acord cu Raiu Valeriu xxxx, la 17.12.2017 au sustras deschis de la acesta (Bondar Victor) un telefon mobil de model „xxxxx” în valoare de 300 euro, care potrivit cursului BNM la data de 17.12.2017 (20,37 lei pentru 1 euro) constituia suma de 6 111 lei, un ceas de mână în valoare de 500 lei și mijloace bănești în sumă de 450 lei, cauzându-i astfel victimei un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 7 061 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Munteanu Liviu xxxxx a comis infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal individualizată prin jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Raiu Valeriu xxxxx a comis infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit. b), f) Cod penal, individualizată prin jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Temeinicia și legalitatea sentinței, a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Avocatul Bătrîncea Ion în interesele inculpatului Raiu Valeriu, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, cu achitarea inculpatului pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului, avocatul a invocat că, instanța, fără a lua în considerație întregul cumul probatoriu care urma a fi examinat pro sau contra, a reținut doar probele acuzării, ceea ce în opinia apărării este încălcarea principiului egalității armelor, și impune instanța de judecată să ofere fiecărei părți posibilitate rezonabilă de a-și susține cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație dezavantajată în raport cu adversarul ei.

Astfel, susține că acuzarea a evitat să audieze persoanele care în acea seară se mai aflau în localul unde pretinsa partea vătămată a consumat alcool, inclusiv a servit cu mai multe persoane. Or, atât partea acuzării cât și instanța s-au limitat doar la audierea martorului Goncearu Andrei, care de fapt nu a putut confirma vinovăția inculpatului Raiu Valeriu.

Deși, atât Raiu Valeriu cât și Munteanu Liviu au indicat că, Coronciuc Victor a fost implicat în acest conflict, organul de urmărire penală a omis să-i acorde o calitate procesuală de martor sau de bănuit, încălcare gravă admisă de către organul de urmărire penală la administrarea probelor.

Apărătorul a menționat că declarațiile părții vătămate depuse în cadrul urmăririi penale și cele depuse instanței, nu corespund realității, și sunt divergente.

3.2. Inculpatul Munteanu Liviu, a declarat apel nemotivat, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului, casarea hotărârii contestate, rejudicarea cauzei penale potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță și pronunțarea unei noi decizii prin care să fie achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art.187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal din motiv că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii.

3.3. Avocatul Zamfir Pavel în interesele inculpatului Munteanu Liviu xxxx, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, cu achitarea inculpatului.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că, inculpatul Munteanu Liviu a absentat la ședința de pronunțare a sentinței, fapt confirmat prin mențiunea din procesul - verbal al ședinței din 20 iunie 2019. Copia sentinței nu i-a fost expediată acestuia prin poșta la adresa de domiciliu. Or, la materialele cauzei lipsește mențiune expedierii copiei sentinței lui Munteanu Liviu. Astfel, la începutul lunii septembrie 2019, în urma adresării inculpatului Munteanu Liviu la Judecătoria Hâncești pentru obținerea copiei sentinței, a fost informat că, pentru examinarea apelului declarat, cauza penală este expediată în Curtea de Apel Chișinău.

Totodată, la 06 septembrie 2019, avocatul a fost angajat de către inculpat pentru a presta servicii juridice inculpatului Munteanu Liviu și în primul rând de a studia materialele cauzei penale, în vederea formulării și depunerii apelului împotriva sentinței de condamnare a ultimului.

La 09 septembrie 2019, avocatul a depus o cerere și mandatul avocațial, pentru a i se oferi materialele cauzei penale pentru studiere. Astfel, în rezultatul studierii materialelor cauzei penală și constatării lipsei dovezii de înmânare sau/și expediere a sentinței, partea apărării a decis de a o contesta, prin declararea apelului de către însăși inculpat și de către apărător, or, consideră, că apelul inculpatului Munteanu Liviu este declarat în termen, având în vedere faptul, că întârzierea depunerii apelului are la bază temei justificat.

Cu referire la fondul cauzei, consideră că, culpabilitatea lui Munteanu Liviu în comiterea infracțiunii, nu și-a găsit confirmare, astfel acesta urmează a fi achitat. Astfel, instanța a pus la baza condamnării lui Munteanu Liviu probele prezentate de către partea învinuirii și în primul rând, declarațiile părții vătămate, care nu au relevanță la caz și nu confirmă implicarea inculpatului Munteanu Liviu la comiterea faptei, pentru care a fost condamnat.

A indicat că la aceia că, instanța de judecată nu a combătut versiunea inculpaților asupra celor întâmplate (sau s-a limitat la faptul, că poziția de nerecunoaștere a vinovăției reprezintă o tentativă de exonerare de la răspundere).

Astfel, odată ce nu s-a constatat intenția directă a inculpaților, inclusiv a lui Munteanu Liviu la sustragerea în mod deschis a bunurilor părții vătămate, cauzarea leziunilor corporale neînsemnate părții vătămate, urma ca acesta să fie achitat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2020, apelurile declarate au fost respinse ca fiind nefondate, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

4.1. În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a statuat că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Raiu Valeriu xxxxx a săvârșit infracțiunea prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b), f) Cod penal, după indicii calificativi – jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, iar inculpatul Munteanu Liviu xxxxx a săvârșita infracțiunea prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, după indicii calificativi – jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, *cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei*, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Cu referire la motivele invocate de apărători precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpaților și că inculpații urmau a fi achitați de sub învinuirea adusă, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpaților în comiterea acțiunilor infracționale, stabilirea și individualizarea pedepsei.

Prima instanță în sentința corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului Munteanu Liviu Pavel în comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal și recunoașterii vinovăției inculpatului Raiu Valeriu xxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b), f) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpaților în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpaților a elementelor infracțiunii de jaf.

La afirmația avocatului precum că organul de urmărire penală a omis să-i acorde o calitate procesuală de martor sau de bănuit lui Coronciuc Victor, instanța de apel a menționat că, afirmațiile date sunt declarative, de vreme ce s-a constatat cu certitudine că în cadrul urmăririi penale, Coronciuc Victor a fost audiat în calitate de martor (f.d.67). Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că instanța de judecată, prin sentință, s-a axat pe probe administrate de organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, iar cu privire la anumite acțiuni sau inacțiuni ale organului de urmărire penală, partea care nu este de acord urma să contesteze în ordinea procesual penală, or, din materialele cauzei penale, nu se conchide dezacordul în scris a avocatului cu vreo acțiune procesual penală efectuată în cadrul procesului penal.

Cu privire la afirmațiile precum că, Munteanu Liviu a sustras numai 15 lei din

buzunarul părții vătămate, instanța de apel a reținut că sunt puțin credibile, de vreme ce partea vătămată Bondar Victor a menționat că avea banii în numerar de 450 lei, dintre care 2 erau cu nominalul de 200 și una de 50 lei, la caz, aceste alegații au fost confirmate într-o oarecare măsură de martorul Goncearu Andrei, care la rândul său a indicat că, la cererea verișorului, i-a lăsat acestuia bani în numerar de peste suma de 200 lei.

Referitor la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților Munteanu Liviu și Raiu Valeriu, instanța de apel a statuat că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art.art.6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art.16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpaților care sunt fără antecedente penale, nu se află la medicul narcolog sau psiholog, precum și faptul că bunurile au fost restituite părții vătămate, considerând că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea pedepsei sub forma de închisoare, în limitele stabilite de sancțiunea normei de încriminate, cu suspendarea executării pedepsei în temeiul art.90 Cod penal, pe un termen de probațiune de 4 ani în privința lui Munteanu Liviu și pe un termen de probă de 3 ani în privința lui Raiu Valeriu.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

5.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, care indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin. (1) pct.6), 7) Cod de procedură penală, potrivit cărora *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când: 6) hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când 7) apelul a fost introdus tardiv*, solicită casarea parțială a deciziei, în privința lui *Munteanu Liviu Pavel*, cu remiterea cauzei în această parte la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indică că instanța de apel, fiind sesizată cu cereri de apel separate la data de 13 septembrie 2019 de către inculpatul Munteanu Liviu și ulterior în data de 18 septembrie 2019 de către avocatul Zamfir Pavel în interesele inculpatului Munteanu Liviu, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 20 iunie 2019, numit, nu a verificat faptul dacă calea de atac a fost declanșată de către titular în termenul prevăzut de lege.

Potrivit procesului-verbal al ședințelor de judecată din 23 mai 2019, după ce inculpatului Munteanu Liviu i-a fost oferit ultimul cuvânt, instanța de fond a stabilit deliberarea și pronunțarea sentinței pentru data de 20 iunie 2019, însă inculpatul nu s-a prezentat, sentința fiind pronunțată în lipsa acestuia. În condițiile precitate, acuzarea de stat consideră că termenul de la care urma a fi calculată prescrierea dreptului inculpatului Munteanu Liviu de a contesta sentința este data pronunțării actului judecătoresc 20 iunie 2019, însă inculpatul Munteanu Liviu a depus apelul la data de 13 septembrie 2019, adică peste termen.

Totodată, recurentul menționează că și apelul declarat de către avocatul Pavel Zamfir în interesele inculpatului Munteanu Liviu este depus tardiv. Din forma și sensul cererii de apel semnată de către avocatul Pavel Zamfir, se constată că acesta nu este un apel suplimentar în concepția normei de procedură prevăzută la art.402 alin.(5) Cod de procedură penală.

Astfel, deși avocatul Pavel Zamfir a intervenit în proces la solicitarea inculpatului Munteanu Liviu după pronunțarea sentinței și punerea cauzei pe rolul instanței de apel în baza unei alte cereri de apel, acesta nu putea pretinde că a introdus propriul apel în termenul prevăzut la art.402 Cod de procedură penală, devreme ce însăși inculpatul în interesele căruia a intervenit, a omis termenul de declanșare a căii ordinare de atac.

Mai mult, instanța de apel greșit a reținut în partea descriptivă a deciziei recurate faptul că procurorul care a reprezentat acuzarea de stat în fața instanței de apel a solicitat în susținerile verbale respingerea apelurilor declarate de către inculpatul Munteanu Liviu și respectiv de către avocatul Pavel Zamfir în interesele inculpatului Munteanu Liviu ca fiind neîntemeiate, or potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, procurorul a solicitat respingerea apelurilor menționate ca fiind tardive.

Prin urmare, acuzarea consideră că instanța de apel greșit a admis pentru examinare în fond două apeluri depuse tardiv.

5.2. Inculpatul Raiu Valeriu cu avocatul acestuia, Zamfir Pavel, care solicită casarea deciziei instanței de apel, și pronunțarea unei hotărî potrivit modului prevăzut pentru prima instanță prin care inculpatul Raiu Valeriu să fie achitat.

În argumentarea recursului, recurenții menționează că instanța de apel nu a dat răspuns la toate alegațiile părții apărării expuse în favoarea casării sentinței și emiterii unei noi hotărâri. Instanța de apel a invocat practic aceleași probe (declarațiile inculpaților, martorilor și părții vătămate), însă nu le-a adat apreciere, din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, așa cum cer prevederile art.101 CPP.

La fel se indică că, instanța de apel nu a luat în calcul caracterul contradictoriu al declarațiilor părții vătămate Bondar Victor, care la diverse etape a urmăririi penale a expus diverse circumstanțe ale atacului comis asupra sa. În această ordine de idei, recunoașterea, de către partea vătămată, a inculpatului Raiu Valeriu după fotografie, acțiune efectuată la 16 ianuarie 2018 (f.d.62-63), nu poate fi luată în calcul, deoarece acest proces-verbal contravine prevederilor art.116 CPP.

Alte probe invocate de instanța de apel la pct.15 din Decizia recurată nu denotă participarea lui Raiu Valeriu la comiterea infracțiunii, pentru care a fost condamnat. Chiar și declarațiile martorului Goncearu Andrei, care este văr cu partea vătămată, nu demonstrează participarea lui Raiu Valeriu la comiterea faptei imputate, deoarece acesta nu i-a văzut pe atacanți, nu a dat detalii asupra circumstanțelor după atacul asupra părții vătămate.

7. Judecând recursurile ordinare pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul inculpatului Raiu

Valeriu și a avocatului acestuia, Zamfir Pavel urmează a fi respins, iar recursul părții acuzării, urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

7.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către inculpatul Raiu Valeriu și avocatul acestuia, Zamfir Pavel, Colegiul penal lărgit notează că potrivit art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Potrivit conținutului cererii de recurs declarată, Colegiul penal lărgit atestă că, recurenții invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel, cele prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stabilesc că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția.

Reieșind din esența criticilor invocate de către recurenți, Colegiul penal lărgit reține că acestea se referă la faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor formulate în cererea de apel a părții apărării și la chestiunea de apreciere a probelor. Or, recurenții fac o proprie evaluare a materialului probator, prezentând versiunea potrivit căreia probele administrate nu confirmă vinovăția lui Raiu Valeriu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b) e), f) Cod penal.

Referitor la prezența în speță a erorii de drept invocată de recurenți prin prisma art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, Colegiul constată că o astfel de eroare în prezenta cauză nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, iar argumentelor esențiale invocate de către partea apărării în apeluri, instanța de apel le-a dat răspuns.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că, potrivit art.414 alin.(1) Cod de procedură penală judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Astfel, potrivit prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art.414 alin.(5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeuri de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit respinge ca fiind declarative afirmațiile recurenților prin care se susține că instanța de apel nu a luat în considerare argumentele susținute de apărare în apel. Aceasta deoarece, verificând minuțios decizia recurată în raport cu argumentele invocate în apel, Colegiul penal ajunge la concluzia că apărarea a primit răspuns la argumentele înaintate, iar simplul dezacord al titularului cererii de recurs cu soluția pronunțată în speță nu constituie temei de admitere a recursului în sensul formulat.

De asemenea, Colegiul penal lărgit menționează că nu pot fi reținute argumentele apărării cu privire la faptul că decizia instanței de apel este una nemotivată, deoarece motivarea unei hotărâri reprezintă un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Instanța de recurs reține că, într-un șir de hotărâri a Curții Europene a Drepturilor Omului, s-a statuat următoarele: „art.6 obligă instanțele să-și motiveze deciziile, însă nu trebuie interpretat ca impunând un răspuns detaliat pentru toate argumentele avansate de către părți. Întinderea acestei obligații de motivare poate varia după natura deciziei și nu poate fi analizată decât în lumina circumstanțelor fiecărei spețe” (decizia Driemond Bouw BV vs Olanda, 02.02.1999).

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că, respectând prevederile art.101 alin.(3) Cod de procedură penală, unde este stipulat că nici o probă din dosar nu are o valoare prestabilită pentru instanță, instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpatului, ci coroborându-le, le-a analizat în ansamblu lor, apreciind just că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală și a-i incrimina lui Raiu Valeriu săvârșirea infracțiunii încriminate.

Vizavi de criticile recurenților cu privire la modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului

probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a acestor instanțe.

Din atare considerente, Colegiul penal lărgit nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunilor incriminate.

În acest sens Colegiul penal lărgit atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia menținerii sentinței.

Prin urmare, argumentele recurenților, precum că inculpatul Raiu Valeriu nu a comis infracțiunea pentru care a fost recunoscut vinovat, sunt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea lui, deoarece există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii imputate.

De asemenea, Colegiul penal lărgit constată faptul că criticile formulate de recurenți, menționate în pct.5.2. din prezenta decizie, sunt identice cu cele invocate în apel și ele au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, căroră instanța le-a dat o apreciere argumentată, așa cum este indicat în pct.4.1. din prezenta decizie, motivare pe care instanța de recurs și-a însușit-o și a cărei reluare nu se mai impune. Instanța de recurs constată că, temeiurile invocate de inculpat și avocatul acestuia nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi motiv de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel în latura stabilirii vinovăției inculpatului Raiu Valeriu.

7.2. Cu referire la recursul declarat de către procuror, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta este întemeiat și pasibil admiterii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează parțial hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze parțial, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din textul recursului, Colegiul penal lărgit atestă că, recurentul critică decizia instanței de apel din considerentul că, apelurile declarate de către inculpatul Munteanu Liviu și de către avocatul Zamfir Pavel în numele acestuia, au fost respinse

ca fiind nefondate, or, urma ca aceste apeluri să fie recunoscute ca declarate peste termenul legal prevăzut de lege, pentru contestarea sentinței cu apel.

Este relevant de a specifica faptul că, potrivit prevederilor art.402 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Deci, termenul de 15 zile pentru depunerea apelului, în cauza dedusă judecătii, urma să expire la finele zilei de 08 iulie 2019.

Reieșind din materialele cauzei, inculpatul Munteanu Liviu a declarat apel la data de 13 septembrie 2019, potrivit parafei Curții de Apel Chișinău (f.d.253, vol. I), iar avocatul Pavel Zamfir în numele inculpatului Munteanu Liviu a declarat apel la data de 18 septembrie 2019 (f.d.257, vol. I). În pofida faptului, că ambii apelanți motivează în cererile de apel depășirea termenului de 15 zile, din motive independente de voința acestora, precum că inculpatul Munteanu Liviu nu a fost prezent la ultima ședință de judecată când a avut loc pronunțarea sentinței, instanța de recurs conchide că din materialele cauzei rezultă contrariul.

Astfel, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 23 mai 2019 (penultima ședință de judecată de examinare a cauzei în fond) inculpatul Munteanu Liviu a fost prezent (f.d.219, vol. I), inculpaților fiindu-le acordat ultimul cuvânt, după care instanța a anunțat întrerupere cu stabilirea următoarei ședințe de judecată cu data de 20.06.2019, când a avut loc pronunțarea sentinței (f.d.220, vol. I), fapt confirmat prin recipisa semnată personal de către Munteanu Liviu (f.d.213, vol. I). La ședința în cauza nu s-a prezentat nici un participant la proces. Însă, în aceeași zi, se atestă că copia sentinței a fost recepționată de către avocatul Bernicova Marina în numele inculpatului Munteanu Liviu (f.d.245, vol. I). Ulterior, la data de 21 iunie 2019, în adresa inculpatului Munteanu Liviu a fost expediată copia sentinței, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere anexată la dosar (f.d.248, vol. I).

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal lărgit menționează că, de către instanța de apel a fost comisă o eroare judiciară, care are tangență directă cu termenul declarării apelului declarat de către inculpat și avocatul acestuia.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele relevante ale cauzei și nu și-a argumentat soluția în drept, inclusiv în coroborare cu prevederile art.402 Cod de procedură penală.

În altă ordine de idei, instanța de recurs remarcă faptul că, decizia instanței de apel a fost întocmită cu abateri, fiind incident temeiul pentru recurs prevăzut la art.427 alin.(1) pct.7) Cod de procedură penală, care nu poate fi corectat de către instanța de recurs, și astfel, se impune soluția admiterii recursului declarat de către procuror, casării parțiale a deciziei contestate în privința inculpatului Munteanu Liviu și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, doar în partea respingeri **ca nefondate** a apelurilor declarate în numele inculpatului Munteanu Liviu.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să ia în considerație prevederile art.art.402, 403, 404 și 436 Cod de procedură penală, iar în dependență de datele obținute să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către inculpatul Raiu Valeriu cu avocatul acestuia, Zamfir Pavel.

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2020, în cauza penală în privința lui *Munteanu Liviu xxxxx*, cu remiterea cauzei în această parte la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei atacate, se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **08 iulie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Guzun Ion